

СЪВЕТИ ЗА ХРАНЕНЕ

НА: ЕЛИФ ГЮНДОРАН 5 год. ДАТА : 07. 09. 2017 г.

ОБЩИ СЪВЕТИ

- **1.** Извадете си **несъвместимите храни** на лист или в телефона си и ги носете винаги в себе си **за справка**.
- **2.** Когато купувате или консумирате храни и напитки, **се информирайте** за съдържанието им.
- **3.** В специфичните съвети, направени на базата на вашия тест за посочени храните към които имате несъвместимост в **болт** и хранте с които можете да ги замените в *италик*. В червено, са посочени храните към които сте показали много висока резистентност.
- **4.** В случай, че приемате **хранителни добавки** е добре да се информирате за точното им съдържание (не бива да съдържат несъвместими за вас продукти).
- **5.** Добре би било да използвате дистична сол с ниско съдържание на натрий (независимо дали сте съвместими или не). Повечето храни, които консумираме, съдържат доста сол сирена (при възможност ги обезсолявайте), колбаси, чипс, сладкиши, хляб и тестени изделия, готови супи, бульони, туршии, печени и осолени ядки. Информирайте се за съдържанието от етикетите.
- **6.** По време на основните хранения **комбинирайте сирена, месо или риба със салата** или **зеленчуци**. Това е необходимо за по-добро храносмилане, защото зеленчуците са богати на фибри.
- 7. Избягвайте да комбинирате хляб с картофи и ориз.
- 8. Избягвайте пържените храни и газираните напитки.
- **9.** В случай на прегладняване между основните хранения, може да хапвате **ядки без сол** (от съвместимите).
- **10.** Ежедневно, между основните хранения, консумирайте **пресни плодове** от съвместимите, но не повече от един вид и брой (в зависимост от големината) на прием.
- **11.** Съотношението **плодове : зеленчуци**, в дневното ви меню трябва да бъде **1:2** в полза на зеленчуците.
- 12. Хранете се редовно и разнообразявайте храната.
- **13.** Обърнете внимание на **т. 46** от специфичните съвети това са **храни** към които сте показали **много висока резистентност** (**червен хикс**) и трябва да избягвате за по-дълъг период от време.
- **14.** Приемайте предимно **алкални храни** и **храни намаляващи киселинноста**. Съотношението алкални : киселинни храни трябва да е от 60% : 40% т.е. 3:2 в дневното меню до 4:1 (най-добрия вариянт).
- **15.** Добрият (здравословен и пълниценен) хранителен режим съдържа около **70%–75% сурови храни** плодове, зеленчужи, салати, сокове, смути, сурови семена и ядки и др.
- **16. Хлябът** е изключително важен и достъпен източник на **ценни растителни белтъчини,** които съдържат незаменими аминокиселини метионин, лизин. Пшеничният хляб съдържа повече белтъчини, отколкото ръжения (съответно 8,6 % към 5,6%). Особено голямо е съдържанието на въглехидрати в хляба, но затова пък мазнините са твърде малко. (вж т. 18 и т. 20 от специфичните препоръки).
- **17.** Хлябът е добър източник на витамини от група В и е всекидневният ни източник на растителна целулоза и минерални вещества калий, калций, магнезий, натрий, фосфор, желязо. Важното е да консумирате подходящият за нас хляб.
- **18.** Ето няколко **съвета за хляба**: Избирайте винаги **черен** (**пълнозърнест**) **хляб**; Четете етикетите първата съставка (с най-голямо процентно съдържание) трябва да е да е: "**цели зърна от пшеница, овес или ръж**"; Избирайте **хляб с квас**; Избирайте хляб **с по-**

малко съдържание на сол; Внимавайте с *количествата*, които консумирате (вж рецептата за домашен хляб в специфичните съвети).

- **19. Хистаминът** играе основна роля в алергичните и псевдоалергичните реакции. В прекомерни количества и/или неусвоеният създават проблеми. Стомашно-чревни оплаквания, мигрена, главоболие, кожни проблеми, сърдечно-съдови оплаквания и астма се дължат на непоносимост към хиатамина (вж т. 43 и т. 44 от специфичните съвети).
- **20.** Сигурна съм, че някои **от любимите ви храни** ще са ви несъвместими, но не се плашете **това не е за цял живот -** само временно трябва да се лишите от тях ! ©
- **21.** Ето някои сайтове за биохрани и домашни производители. Може да са ви от полза! : http://otpilemliako.com/magazin/, http://statenbio.com/magazin/, <a
- **22.** При трудности в спазването на теста, както и за по-добри резултати, може да ви се **изготвим индивидуално месечно меню** от професионален нутриционист, съобразен с вашия тест.
- 23. И накрая, най-важния съвет:

НЕ ГЛАДУВАЙТЕ, ХРАНЕТЕ СЕ РЕДОВНО, НО СЪС СЪВМЕСТИМИТЕ ХРАНИ!

СПЕЦИФИЧНИ СЪВЕТИ

- 1. Кравето и козето прясно мляко (червен хикс вж т. 46) може да замените със соево, овче мляко, мляко без лактоза (от биомагазините или има едно на Meggle, Верея) или растителна сметана. Тези млека можете да намерите както от домашни производители напр. овче, така и в някои по-големи вериги магазини (напр. Фантастико, Billa козето мляко е на щанда с млеката, а соевото на биощанда). Има и специализирани млекарници, като напр. Млекарница от село "Янко Сакъзов" 72 и "Прага" 9, млечните продукти на: кравеферма Рогови, Равногор, Жълтуша, Алфарат, Вършец и др. това са все млекарници от млки ферми с много добро качество има ги на няколко места вж този сайт http://otfermata.com. Освен това, може да приемате и ядкови млека за предпочитане домашно направени за повече информация вж. напр. този сайт http://moonbites.net/napitki/mliako-yadki. Имайте предвид, че прясното краве мляко е причинител за отделянето на много слуз, особено по горните дихателни пътища и червата, а ензима необходим за разграждането му намалява с възрастта! ©
- 2. Тъй като можете да консумирате *моцарела от краве и биволско мляко*, това означава, че можете да консумиате *и извара от краве и биволско мляко*.
- 3. Имате несъвместимост и към бялата и кафявата захар (червен хикс вж т. 46). Избягвайте храните и напитките, които ги съдържат. Като заместител ви препоръчвам фруктова захар или мед /до 2 чаени лъжички дневно/. Като подсладител освен това можете да ползвате агаве, палмова захар, кленов сироп, стевия или фруктоза /от биомагазините/. Фруктова захар може да намерите във всеки един магазин на щандовете до кристалната захар имайте предвид, че фруктова захар е с 30% по-сладка от кристалната захар. Освен това можете да ползвате и Рожков. В миналото Рожковът е бил и много популярен подсладител. Неговите шушулки са били най-големият източник на захари, преди захарната тръстика и захарното цвекло да се разпространят повсеместно.
- **4.** Един добър вариянт за *десерт със стевия* са *сладоледи Сорра Мада* но за вас *само Веган вариянта* !!! българско производство (съвместими с теста ви съставки), който можете да намерите в биомагазините гарантирано качество.

- 5. Един добър вариянт за *десерт със стевия* са изделията на *Сладкарница Стевия Лукс* пл. Славейков № 1 http://stevialux.eu тел. 0885 524 655, но се съобразете с точките за захарта и брашната от съветите.
- 6. Друг вариянт за десерт със стевия и/или естествени (плодови) захари са изделията на Бейк студио (вж. точката за хляба), Cakey Bakey http://cakeybakey.bg или Шипка 5 и Искър 36, Rawlly http://rawtogo.bg/rawlly/, Кукумявка, Курабийница, Фитнески, хлебопекарня Маркос и др., но се съобразете с т. за брашната т.е. само от лимец!
 В някои биомагазини и/или пресни храни имат и собствени изделия отговарящи на точките за захарта и брашната.
- **7.** Друг вариянт са **натуралните блокчета Nics** със сушени плодове, ядки и мед http://nics.bg/index.php/bg/ българско производство. Имайте предвид да са от съвместимите плодове и ядки !!!
- 8. *Фитнески* са ръчно изработени храни, в състава им няма захар, бяло брашно, консерванти, рафинирани мазнини, <u>fiTneski не преминават през термична обработка!</u> Изделията може да намерите в кв. Павлово, ул. Генерал Ал. Суворов 117,"Cocorico" Cafè Boutique Childrens Corner тел. за контакт: 0896801601, http://fitneski.bg
- **9.** *Сурови торти Талия* също е вариянт. Това са ръчно направени сурови торти и сладкиши също без брашно, захар, яйца, млечни продукти имат фейсбук страница: https://www.facebook.com/rawcakesthalia/
- **10.** Вие можете да консумирате *целина* и на сок, и в ястия и салати (**вж панела за зеленчуците**) тя се препоръчва за хора с проблеми със захарта.
- 11. Маргарина можете да замените с *масло* и/или *зехтин*. Можете да консумирайте и други масла разрешени ви от теста *кедрово*, *фъстьчено*, *от авокадо*, *гхи* (chii) пречистено индийско масло и др. *Маслото Гхи* не съдържа лактоза, ето защо се явява много ценен заместител на обикновеното масло за хората, които са алергични към лактоза. Има едно и българско производство https://farmhopping.com (там можете да намерите и други храни с био произход). Какаовото и кокосовото масло също не са ви разрешени.
- 12. Другата ви несъвместимост е към маята за печене (червен хикс вж т. 46). Избягвайте храните, които я съдържат: хляб, кифли, кроасани, пици, питки и други. В макаронените изделия няма мая. Като заместител ви препоръчвам хляб с квас от пекарна "Слънце и луна" (вж т. за брашната) или магазини Био Балев или от специализираните пекарни, содени питки. Бакпулвера и содата са позволен набухватели. Ако приготвяте хляб в домашна пекарня, може да използвате суха мая от нахут, спелта, квас и др., които са ви разрешени от теста продават се в биомагазините или пекарните.
- **13.** Другата ваша несъвместимост е към **маята за пиене** (червен хикс **вж т. 46).** Освен, че се съдържа в **бирата** към която имате несъвместимост, имайте предвид, че се съдържа в **някои добавки за спортисти**. Съобразете се **с т. 45** ако искате да не се отказвате от тях.
- 14. Горчицата третата по употреба подправка в света след солта и черния пипер, също е сред несъвместимите ви храни! Това се обяснява с резистентността ви към синапа (вж при подправките). Ако страдате от язва на стомаха, гастроентероколити, алергии към горчица, разширени вени, възпаление на бъбреците, трябва да бъдете изключително внимателни с употребата му! © Горчицата е включена в оригиналното законодателство на ЕС за алергените.
- 15. Другата ваша несъвместимост е към пшеницата и ръжта (червен хикс вж т. 46). Избягвайте храните, които я съдържат. Като заместител ви препоръчвам хляб от спелта. "Слънце лимеи ечемик ОТ пекарна луна" или И http://www.sunmoon.bg/bakery/ магазини Балев Био ИЛИ

- http://www.balevbiomarket.com, Хлебна къща НадЕжко напр. част от Мрежа Хлебни къщи http://www.bread.bg. Освен това хляб от лимец с квас, може да намерите в сладкарница ТЕА на ул.Ас.Златаров №14, пекарна "ХлеБар" на улици Шишман 27 и Оборище 14, Пекарна за здравословен хляб, кифлички, каксчета, соленки "Нена" бул. Братя Бъкстон 69, изделията на Братя Хлебари вж. Фейсбук страницата им има ги на няколко места в София, изделията на "Златна нива", Бейк студио Фермер пазар сряда пазар Иван Вазов, събота Римска стена или Pain de Paris също на няколко места в София. В биомагазините продават продукти с алтернативни на пшеницата състав като амарамн, киноа, спелма, лимец, камум и други, както и макаронени изделия от тях; от ориз.
- **16.** Другата ваша несъвместимост е към **царевицата**. Избягвайте храните, които я съдържат **хлябове и тестени** изделия от царевично брашно, **пуканки**, **корни**, **тортили** и др., както и **качамак**. Внимавайте, на много храни пише *без глутен* и са направени от царевично брашно!!! Вие можете да ползвате *оризово*, *от киноа*.
- **17. Овеса и овесените ядки** също не са ви съвместима. Заменете ги с *лимецови такива* има ги в биомагазините. Съобразете се с т. **45** от препоръките.
- 18. Полезна информация за различните видове зърна: Ръжта почиства и възстановява артериите и има благоприятен ефект върху черния дроб, стомаха и червата. Но за сега вие трябва да се лишите от нея. Просото е сред семената, които не съдържат глутен. Затова само от него се приготвя хляб за хората с глутенова непоносимост. Освен това съдържа много фибри, лесно смилаемо е, препоръчва се при деца и възрастни с алергични заболявания и е предпочитано поради силната си алкалност. Ечемикът нормализира нивото на холестерола в кръвта и помага за изработването на инсулин. Растителните влакнини в него влияят на нивото на глюкозата и така помагат за намаляване на колебанията й при болни от диабет. Добър е при лечение на запек, диария и хемороиди. Лимецът е най-старото жито, с история над 17 000 години. Не се нуждае от отровни хербициди и пестициди и е гарантирано чист природен продукт. Съдържа с 30% повече протеин от пшеницата и има изключително много минерали - селен, фосфор, цинк, мед, магнезий, витамини от групата В и витамин Е. Спелтата е специален сорт жито, познато още от найдълбока древност и наричано "житото на фараоните". Отличава с високата си чистота, тъй като се отглежда без изкуствено торене и генни модификации. Съдържа високо количество полезни хранителни вещества - 57,9 % въглехидрати, 17,0% протеини, 3% мазнини, 9,2% фибри, минерални соли и витамини. Брашното от спелта е лесно смилаемо и затова повечето хора го предпочитаъ. Смята се, че засилва естествените съпротивителни сили на организма и спомага за пречистването му от отровите, защото активизира бъбречната функция. Емер - двузърнест лимец (различно е от лимеца), придобива и славата на хранителна съставка на хората, които обичат да се хранят здравословно. Двузърнестият лимец е смятан за зърнена култура богата на хранителни вещества, ароматен вкус, множество фибри, протеини, магнезий и витамини. Емер се превръща в пълноценен източник на белтъчини, в комбинация с бобови растения. Не е случайност, че италианците го приемат за една от най-ползваните съставки в кулинарията. Зърната на двузърнест лимец идеално се комбинират, за ястия за вегетарианци. Брашното от Рожкова е богато на витамин В1 и В6. То е изключителен източник на калий, калций, мед и манган. От него може да се приготви тесто за хляб, който не съдържа глутен и е с добри хранителни и вкусови качества. Продуктът е много богат и на фибри и понижават нивата на серумния холестерол. Вие можете да ползвате повечето от тях. Имайте предвид, че пшеницата се чисти много, много трудно (вж т. 46 от съветите). © Имайте предвид, че всеки вид зърно може да се смели на пълнозърнесто брашно предимно на каменна мелница. Главният фактор, по който се определя степента на пълнозърненост е пепелното съдържание – колкото повисоко е пепелното съдържание, толкова по-пълнозърнесто е даденото брашно. Това се отбелязва при изписване на типа на брашното. Когато се смели зърното и не се пресява по никакъв начин, се получава пълнозърнесто брашно Тип 1850 (при

- пшеницата), наречено още "Грахам", **Тип 2000** е пълнозърнесто брашно от лимец, **Тип 1750** пълнозърнесто при ръжта, **Тип 1150** е типово пшенично брашно, **Тип 500** е бяло пшенично брашно. Брашната с високо пепелно съдържание имат висок процент от обвивките на зърното, по-тъмен цвят, повече витамини, минерали и ензими, но техните хлебопекарни свойства са по-ниски.
- **19**. Като се има предвид **т. 12 и т. 15** като заместител ви препоръчвам *хляб с квас, содени питки или мая от нахут*. Хляба може да е *от спелта с квас* или *лимец с квас*.
- 20. Рецепта за хляб от 100% брашно от лимец със сода за хляб: 500 грама брашно от лимец /еднозърнест или двузърнест/, 300-350 милилитра вода, 2 чаени лъжички захар от съвместимите /мед или кленов сироп/, 1 чаена лъжички сол /от съвместимите/, 1 чаена лъжички сода за хляб разтворена в 1 супена лъжица оцет /от съвместимите/, 4 супени лъжици мазнина /от съвместимите/. Сместа се разбърква и се изсипва в правоъгълна форма за кекс. Направете няколко резки с ножа. Пече се 1 час на 180 градуса.
- 21. Същото важи и за плодовете имате несъвместимост с някои от тях. Приемайте само тези плодове, които са ви разрешени от теста (вж т. 45 и т. 46). Разнообразявайте приема им вж т. 17 от общите съвети. Освен това обърнете внимание и на т. 15 и т. 16 от общите съвети.
- **22. Банани, манго, папая** са храни силни алергени (**вж. т. за хистамина**). За вас банана категорично не е позволен. **Гроздето** нерядко дава алергични реакции, поради неговата структура или поради съдържането на хаптени.
- 23. Много хора дори не са наясно, че вкусната и здравословна **пъпеш, праскова, круша** също могат да са причина за сериозни алергични реакции и да предизвикат т. нар. скрита хранителна алергия. Ето защо трябва да се лишите за известен период от време от несъвместимите ви плодове, колкото и да се считат за полезни ☺.
- **24.** Обърнете внимание на **зеленчуците** имате несъвместимост *с някои от тях*. Приемайте само тези зеленчуци, които са разрешени от теста (**вж т. 45 и т. 46**).
- 25. Тъй като не можете да консумирате **чушки**, както в прясно така и в готвено състояние, трябва да ги изключите от ястията и да консумирате *т. нар "бели ястия"* без **червен пипер**. Червеният пипер се прави от смлени червени чушки. Като заместител можете да ползвате *домати* или *шафран*.
- **26. Краставицата** също трябва да я изключите от менюто си! **Таратора и салата снежанка** също.
- **27.** Добре е да включите в менюто си зеленчуци от **семейство "кръстоцветни"** за намаляване риска от ракови заболявания зеле, карфиол, китайско зеле, ряпа (корени и листа), репички, кресон, семена от синап. Вижте кои са вашите несъвместимости и приемайте останалите.
- 28. **Леща и боб** може да замените с *грах, нахут, соя, зелен фасул*. Приготвят се по аналогичен начин. Освен това можете да ползвате и *едамаме (млада соя)* това е *зелен боб* идеалната храна за диети малко калории, не съдържа холестерол, богат на Fe, Ca, vit C и vit A! Но **не** може да ползвате **боб мунг** (**зелена соя това е боб**).
- 29. Марулята ("зелените салатки") може да замените със салата Айсберг, манголд.
- **30.** Друга ваша несъвместимост е към **зелените маслини** заменете ги с *черни*. Имайте предвид, че маслиновата паста е направена от смлени маслини. Използвайте *черна такава*.
- **31.** Обърнете внимание на **рибните продукти** кои може да приемате и кои трябва да избягвате. Имате несъвместимост най-вече към черупчести мекотели (**вж т по-долу**). Приемайте единствено и само разрешените ви от теста риби и рибни продукти. Съобразете се **с т. 45** от препоръките.
- **32**. Вие имате непоносимост към **миди, стриди, скариди, омари (раци)**. Може би рядки и/или никога не сте ги консумирали. Това по-скоро показва, че вие имате чувствителност към **домашния прах**. Това се дължи на *Топомиозинът*, който е основният алерген на домашния прах и се среща във всички безгръбначни животни

- черупчести мекотели (в различна концентрация) и се обеснява с така наречената " кръстосана реакция".
- 33. Имате несъвместимост единствено към **свинското месо** (червен хикс **вж т. 46**), за сметка на това можете да консумирате *телешко*, *заешко*, *агнешко*, *овнешко* и др. меса, разрешени ви от теста. Освен това можете да консумирате и *патешко*, *конско*, *еленско* и др *дивечови меса*, но не повече от 1 път месечно! Разрешен ви е приема на *пилешко*, но не прекалявайте с консумацията му.
- **34.** Обърнете сериозно внимание и на **ядките** лишени сте от доста видове. Важно е да имате предвид, че алергията към един вид ядки е рисков фактор за развитие на алергия към друг вид ядки.
- **35. Желатина** се съдържа в много от желирани бонбони и грани, както и капсулите на хранителните добавки. Изключете ги от менюто си!
- **36.** Обърнете внимание, не може да консумирате **шоколад и какао** (червен хикс **вж т. 46)**. Това означава, че не можете да приемате храни с какао сладкиши, десерти и др. *Белият шоколад* ви е разрешен, но се съобразете **с точката за захарта.**
- 37. **Шоколада** може да замени с *шоколад Рожков* можете да го намерите на биощандовете и/или магазин Балев Био или *домашно приготвен шоколад* само от разрешените съставки! **Рожков на прах** или парченца се използват също както съставка, заместител на шоколада, за сладкиши и торти.
- **38.** Обърнете внимание на панела **с кълновете** към кои имате несъвместимости и консумирайте само тези, които са ви позволени!
- **39.** Същото важи и за **подправките** лишени сте от доста видове. Съобразете се **с т. 45** от препоръките.
- **40.** Предвид несъвместимостта ви към **босилек** не трябва да консумирате и *песто*! Но можете да си направите *домашно песто* от разрешените съставки.
- 41. **Куркумата**, наречена още "шафранът на бедните" може да замените с *шафран* подправка, получавана от цветовете на шафрановия минзухар.
- 42. Имате несъвместимост към **черния пипер** това включва и **белия** и на зърна и смлян. Съобразете се с т. 45 от препоръките.
- 43. Имате непоносимост към хранителни продукти, които освобождават хистамин алкохоли, банани, ядки, шоколад, папая.
- **44.** Вие имате непоносимост към **хистамина**, не е висока, но го имайте предвид имате непоносимост към храни богати на хистамин, а именно:
 - Риби риба тон, сардини, скумрия и херинга
 - Сирена ементал, пармезан, чедър, гауда и горгонзола
 - Зеленчуци кисело зеле, спанак, патладжан и авокадо
 - Меса салами, шунка, наденица и студени хапки
 - Вино червено, шампанско и десертни вина (ром, мартини)
 - Бира пшенична бира и балсамов оцет
- **45.** След период от **5-6 месеца** през, който сте избягвала всички несъвместими храни, трабва да започнете да ги внасяте постепенно. Това означава първоначално **1 път** седмично приемате дадена несъвместима храна, а след това до **2 пъти седмично**. В случай, че при внасянето на някоя храна се появят пролеми от страна на стомошночревния тракт или друго неразположение то за тази храна е рано. Внесете я след известно време.
- **46.** Храните, **отбелязано с червено** на таблицата е добре да избягвате за **срок от 1 година**. Към тях сте показали **много висока несъвместимост** (два хикса). Броя на храните от които сте лишени за по-дълъг период от време е твърде висок. Обикновено това са около 7-8 храни.

- 47. Обърнете внимание и на **панелите с алкохола и никотина** съвсем обяснимо е (**вж т. 45 и т. 46**). Избягвайте среда с тютюнев дим.
- **48. След 6 месеца или 1 година** е препоръчително да се направи нов тест, за да се види промяната в настройката на организма.

Опитайте да се храните по описания начин и след като спрете да спазвате теста, защото това ще ви помогне да поддържате теглото си и баланс в организма

Тестът е регистриран в FDA през 1989 г, като метод за бързо компютърно тестуване на пациента за физиологичните им реакции към хранителните вещества. Има за цел да открие присъствие на хранително-специфичния IgG, с който може да се различи истинска хранителна алергия от проста чувствителност.

Широкото разпространение на хранителните алергии продължава. Все повече деца са засегнати и симптомите могат да бъдат тежки – включително затруднено дишане, анафилаксис и др. Създадено е ново законодателство с цел страдащите от алергии да бъдат информирани за наличието на ключови алергени в храните. В ЕС Директиви 2003/89 & 2005/26 са в сила от ноември 2005 и изискват ясно указване върху етикета за наличието на конкретни хранителни алергени.

В ЕС алергените, за които законодателството иска да бъдат включени в списъка за съдържанието им в храните, са: зърнени храни (пшеница, ръж, камут или техни хибриди, ечемик, овес), ракообразни, яйца, риба, лупина, мекотели, горчица, фъстъци, сусам, соя и ядки (бадем, бразилски орех, кашу, лешник, макадамия, шам-фъстък, орех).

Този тест ви помага да разберете от какво трябва да се предпазвате и кои храни са алергени за вас!

При възникнали въпроси съм на ваше разположение. Желая ви успех!

ДАТА на контролен преглед: след 1 месец

ДАТА на контролен тест: след 6 месеца

Подпис:	
Л-р Сипвия	Паскалева ли